

ARTE

Γιούνκερ

03:59- 04:24 «Ο κ. Τσίπρας έκανε μια προεκλογική του εκστρατεία με πρόγραμμα εντελώς ασύμβατο με τις υποχρεώσεις που έχουν οι χώρες που ανήκουν στην Ευρωζώνη. Και από την πρώτη μέρα ήξερε ότι σε μια σειρά από τα σημεία του προγράμματός του έπρεπε να κάνει τα αντίθετα από αυτά που είχε υποσχεθεί στους Έλληνες πολίτες, κάτι που του δημιουργούσε προφανέστατα ένα τεράστιο πρόβλημα αξιοπιστίας».

06:38- 06:51 «Ο Αλέξης Τσίπρας κερδίζει τις εκλογές με 36%, κάτι που δεν είναι και πολύ θεαματικό πρέπει να σας πω: μια μέρα του είχα πει ότι αν εγώ είχα κάνει προεκλογική εκστρατεία με το δικό του πρόγραμμα θα είχα πάρει 80%».

07:56- 08:31 «Ο ΣΥΡΙΖΑ δεν είναι κόμμα. Είναι μια σώρευση κινημάτων, τάσεων, φραξιών, ρευμάτων, όπως θα έλεγαν οι σοσιαλίζοντες στη Γαλλία, και όχι ένα σφιχτό κόμμα. Αυτό το διαπίστωσα καθ'όλη τη διάρκεια των μακρών διαπραγματεύσεων που είχα με τον Αλέξη Τσίπρα ο οποίος μας έλεγε ναι εξ ονόματος της κυβέρνησης, αλλά έπρεπε πάντα να επαναβεβαιώσει το ναι ή το όχι με τις διαφορετικές τάσεις που συγκροτούν το κόμμα του, δηλαδή ποιες από τις διαφορετικές τάσεις του κόμματός του στήριζαν το όχι ή το ναι».

10:11- 10:29 «Τον παίρνω τηλέφωνο [τον Τσίπρα] τη Δευτέρα το πρωί για να τον συγχαρώ, δηλαδή αμέσως μετά την εκλογική νύχτα, συμφωνήσαμε στην γραμμή που έπρεπε να ακολουθήσουμε και στο ότι έπρεπε να έρθει γρήγορα στις Βρυξέλλες και ήρθε στις Βρυξέλλες, αν θυμάμαι καλά, στις 4 Φεβρουαρίου. Διαπιστώσαμε γρήγορα, ότι παρά τις πολιτικές διαφορές και τις

αποκλίσεις που υπήρχαν ανάμεσά, μια αμοιβαία συμπάθεια. Δεν είχα ποτέ κάποιο πρόβλημα προσωπικής φύσεως με τον Αλάξη Τσίπρα, το αντίθετο. Στη Γερμανία, στην Αυστρία, στην Ολλανδία, είπαν μάλιστα με μια σατιρική διάθεση για μένα ότι τον υποδέχτηκα με πολλή τρυφερότητα».

11:53- 12:12 «Δεν κατάλαβα ποτέ πολύ καλά τη στρατηγική της Ελλάδας και πιστεύω πολύ ειλικρινά, έχοντας ζήσει αυτό που ζήσαμε, ότι η Ελλάδα στην πραγματικότητα δεν είχε στρατηγική. Κάθε κινήση της Ελλάδας ήταν αποτέλεσμα στιγμιαίας σκέψης, χαρασσόταν κάθε μέρα.»

14:12- 14:34 «Ο κ. Τσίπρας και οι συνάδελφοί του διαπραγματεύονταν με την Ευρώπη όπως συνήθιζαν να διαπραγματεύονται μεταξύ τους, στο εσωτερικό του κόμματός του που δεν είναι κόμμα. Δε θα έλεγα ότι αυτό αποδεικνύει κάποιον ερασιτεχνισμό, δεν θα το έλεγα ποτέ αυτό, αλλά δεν ήταν πολύ επαγγελματίας.»

19:30- 20:08 «Πιστεύω ότι στην Ελλάδα υπάρχει- ειδικά στους ηγέτες των πολιτών- μια στάση απέναντι στο κράτος, η οποία διακρίνεται από τη στάση που μπορούν να έχουν οι άλλοι λαοί στην Ευρώπη. Στην Ελλάδα το κράτος θεωρείται συχνά ένας εχθρός που παίρνει χρήματα από τους πολίτες, ενώ σε άλλες χώρες το κράτος θεωρείται το όργανο που κάνει πράγματα, κι εγώ ως φορολογούμενος συμβάλλω ώστε αυτό το κράτος, στο οποίο έχω εμπιστοσύνη, να μπορεί να κάνω αυτό που θέλω κι εγώ.»

22:39- 23:59 «Εγώ είδα εκεί, με τον Τσίπρα μου, αφιέρωσα δύο ώρες για να τον πείσω να δεχτεί να φορολογήσει, με δίκαιο τρόπο, τους εφοπλιστές. Δύο ώρες. Χρειάστηκε να του πω "κοίτα, εσύ είσαι κομμουνιστής, εγώ είμαι χριστιανοδημοκράτης, δηλαδή για σένα είμαι ένας απόβλητος συντηρητικός και αντιδραστικός και είμαι εδώ για να σου εξηγώ συνέχεια ότι πρέπει αυτό και πρέπει εκείνο...". Ποιος θα το πίστευε!»

25:13- 26:15 «Σκοτωνόμουν, μεταφορικά το λέω, δεν υπήρχε συγκρουσιακή ατμόσφαιρα, να εξηγώ στον Αλέξη Τσίπρα ότι υπάρχουν δεκαεννέα δημοκρατίες στην ευρωζώνη. Και ότι πρέπει να σεβόμαστε βεβαίως την Ελληνική Δημοκρατία, αλλά επίσης και τις άλλες. Και επρόκειτο για κυβερνήσεις που έχουν λόγο, δεν ήταν απλά η Κομισιόν. Πρέπει να ξέρουμε αυτό που οι Έλληνες δεν ξέρουν. Ότι δηλαδή υπάρχουν έξι ή επτά χώρες- μέλη της ευρωζώνης που έχουν κατώτατο μισθό κατώτερο από τον ελληνικό. Ότι υπάρχουν πέντε ή έξι χώρες της ευρωζώνης που έχουν συντάξεις κατώτερες από το επίπεδο συντάξεων της Ελλάδας. Πρέπει λοιπόν, όντας Έλληνας και Ευρωπαίος, να θέσει στον εαυτό του το ακόλουθο ερώτημα: θα ήθελα εγώ ως Έλληνας Υπουργός Οικονομικών να είμαι ο Σλοβάκος Υπουργών Οικονομικών που θα πάει στη Βουλή της χώρας του να ζητήσει για συμβολή της χώρας του στο ελληνικό πρόγραμμα, τη στιγμή που όλοι οι κοινωνικοί δείκτες στη χώρα του είναι δραματικά κατώτεροι από αυτούς της Ελλάδας;»

26:26- 27:02 «Μεταξύ του τέλους Φεβρουαρίου και του Ιουνίου υπήρξαν αμέτρητες συναντήσεις και διαβουλεύσεις ανάμεσα στην ελληνική κυβέρνηση και την Κομισιόν και τους άλλους ευρωπαϊκούς θεσμούς. Αμέτρητες. Πέρασα ολόκληρες νύχτες, όλη αυτή την περίοδο, με τον κ. Τσίπρα και κάποιους από τους υπουργούς του. Επομένως δεν είναι αλήθεια να σκέφτεται κανείς ότι είχαμε σχεδόν διακόψει τις διαπραγματεύσεις μεταξύ του τέλους Φεβρουαρίου και του τέλους των γεγονότων. Ήταν μια περίοδος πολύ πλούσια και πολύ πυκνή.»

27:52- 27:59 «Η ανακοίνωση του δημοψηφίσματος εξελήφθη ως έκπληξη.»

29:02- 29:35 «Ο Αλέξης Τσίπρας μου τηλεφωνεί τη νύχτα. Μόλις είχε τελειώσει μια εβδομάδα δουλειάς πολύ βαριά, ιδιαίτερα για το θέμα της

Ελλάδας. Εκείνη τη νύχτα, έκανα κάτι που κάνω πολύ σπάνια. Έκλεισα το τηλέφωνο μου και κοιμήθηκα. Ο Τσίπρας εξερράγη, εξέφρασε το θυμό του εναντίον μου, γιατί δεν μπόρεσε να με βρει. Λάθος μου βέβαια. Κοιμόμουν. Ήθελα να κοιμηθώ. Και δεν περίμενα βεβαίως αυτή την ανακοίνωση. Αν ήμουν εν αναμονή της ανακοίνωσης, θα του είχα τηλεφωνήσει νωρίτερα.»

30:20- 30:55 « Αρχικά έπρεπε να παραμείνω ψύχραιμος και να μην προβώ σε δηλώσεις την ίδια μέρα. Να περιμένω μιάμιση μέρα και, στη συνέχεια, να συγκαλέσω μια συνέντευξη τύπου, έχοντας μιλήσει με διάφορους ανθρώπους και έχοντας δει τα ζητήματα, καλώντας τους Έλληνες να πουν ΝΑΙ, ανεξάρτητα από τον τρόπο με τον οποίο θα ετίθετο το ερώτημα, καθώς η ανάγνωση ενός ΟΧΙ για τους υπόλοιπους Ευρωπαίους θα σήμαινε ότι οι Έλληνες ήθελαν να αποστασιοποιηθούν από το ευρώ και την Ευρώπη.»

30:56-31:19 (Απόσπασμα από την τότε συνέντευξη τύπου του Γιούνκερ) «Θα ζητούσα από τους Έλληνες να πουν ΝΑΙ, γιατί αυτό θα δώσει ένα ξεκάθαρο μήνυμα και για την Ελλάδα και για τις υπόλοιπες χώρες της ευρωζώνης. Θα έλεγα, λοιπόν, στους Έλληνες, τους οποίους αγαπώ βαθύτατα, πραγματικά τους αγαπώ, πως δεν θα πρέπει να αυτοκτονήσουν επειδή φοβούνται το θάνατο.»

42:11- 42:51 (Απόσπασμα από τη συνέντευξη τύπου του Γιούνκερ στις 7 Ιουλίου) «Είχα πει, νομίζω την Παρασκευή, πως ένα ελληνικό ΟΧΙ σε μια ερώτηση, η οποία δεν τίθεται καν πλέον, θα σήμαινε πως η διαπραγματευτική θέση της Ελλάδας θα αποδυναμωνόταν πολύ. Και όντως αποδυναμώθηκε πολύ. Αναμένουμε, από εδώ και στο εξής, από τους Έλληνες φίλους μας προτάσεις τελικές. Έπειτα, μέχρι την Κυριακή, με ενδιάμεσο σταθμό την Παρασκευή, θα δούμε προς ποια λύση θα κατευθυνθούμε. Δεν αποκλείω κανένα απολύτως ενδεχόμενο.»

42:53- 43:29 «Κατά καιρούς, αναρωτιόμουν, αν και όχι τόσο στην πραγματικότητα, αν η ελληνική κυβέρνηση ήταν μια κυβέρνηση κυνική. Επρόκειτο για μια απίστευτη παράσταση. Η κυβέρνηση είχε φέρει τους Έλληνες σε ένα σκηνικό αντιευρωπαϊκής προπαγάνδας, τους ώθησε στο να απορρίψουν ένα κείμενο, και στη συνέχεια, ένα μήνα αργότερα, πρότεινε η ίδια ένα κείμενο πιο βαρύ από αυτό που είχε απορριφθεί από τον ελληνικό λαό. Ήταν πραγματική παράσταση! Παραπλάνησαν έναν ολόκληρο λαό!»

46:46- 47:56 «Δεν ξεπλάγην και πολύ με το ΟΧΙ του δημοψηφίσματος, επειδή είχα παρακολουθήσει από πολύ κοντά την εκστρατεία του. Η καμπάνια περιστρεφόταν γύρω από ένα ερώτημα, αλλά όχι υπό τους όρους που θα έπρεπε να είχε τεθεί στους Έλληνες. Το ερώτημα, δηλαδή, είχε τεθεί στους Έλληνες με όρους πολύ πιο ευχάριστους και θετικούς. Μου φαινόταν πως, προφανώς, με αυτή την παραπλανητική διατύπωση, οι Έλληνες δεν θα είχαν άλλη επιλογή παρά να ψηφίσουν ΟΧΙ. Μάλιστα μου έκανε εντύπωση πως το 40% των Ελλήνων είπαν ΝΑΙ. Αν κάποιος σας ρωτούσε αν θέλετε να πληρώσετε πιο πολλούς φόρους, αν θέλετε να δείτε την κατώτατη σύνταξη σας να μειώνεται ακόμα περισσότερο, αν θέλετε να υποβαθμοστούν οι συλλογικές συμβάσεις εργασίας, εάν συμφωνείτε με τις συλλογικές μειώσεις των μισθών, ποιος λαός, εκτός από ένα “σοφό λαό” που απλά δεν υπάρχει, θα έλεγε ΝΑΙ σε ένα τέτοιο μακελειό; Το Πρόγραμμα δεν ήταν αυτό που παρουσιάστηκε στους Έλληνες.»

49:18- 49:33 «Θα μπορούσε να είχε πληρώσει [ο Τσίπρας] μικρότερο κόστος, εάν είχε δεχθεί τις προτάσεις που είχε θέσει ο ίδιος στους Έλληνες, ζητώντας τους να τις απορρίψουν.»

50:50- 51:08 «Δεν υπήρξε γερμανικό τελεσίγραφο, με την κανονική έννοια του όρου, γιατί υπήρξαν άλλες κυβερνήσεις που ήταν πιο απαιτητικές απέναντι στην Ελλάδα απ’ ό,τι η γερμανική κυβέρνηση. Είναι εύκολο να υποστηρίζει κανείς πως η Γερμανία θέλησε να ταπεινώσει την Ελλάδα, αλλά κάτι τέτοιο

δεν ισχύει. Υπήρχαν άλλες κυβερνήσεις που ήθελαν να το τραβήξουν ακόμα πιο πέρα.»

52:54- 53:28 «Η Ιρλανδία, μοντέλο ανάπτυξης στην Ευρώπη πριν από δέκα χρόνια, χρειάστηκε να εφαρμόσει μεταρρυθμίσεις εξαιρετικά αντιδημοφιλείς, που στοίχισαν, ιδιαίτερα στους Ιρλανδούς με χαμηλό εισόδημα. Επομένως, αυτό που ζητήσαμε από την Ελλάδα δεν ξεπερνά σε ένταση τις προσπάθειες στις οποίες χρειάστηκε να επιδοθούν οι άλλες χώρες.»

Μοσκοβισί

02:19- 03:00 «Ο ΣΥΡΙΖΑ δεν ήρθε τυχαία στην εξουσία. Η νίκη του κ. Τσίπρα είναι μια νίκη που έρχεται από μακριά. Οφείλεται στο γεγονός ότι οι προηγούμενες κυβερνήσεις, είτε της Δεξιάς, είτε της Αριστεράς, απέτυχαν. Δεν μεταρρύθμισαν τη χώρα, δεν έφεραν την ανάκαμψη στην οικονομία, δεν αποκατέστησαν τη δικαιοσύνη, επομένως είχαν πλέον χάσει την εμπιστοσύνη του κόσμου. Για παράδειγμα, ο Γιώργος Παπανδρέου ήταν φίλος μου εδώ και πολλά χρόνια, από τη δεκαετία του 1980, είχαμε δουλέψει μαζί στην ΕΕ. Δούλεψα εξαιρετικά και με τον Αντώνη Σαμαρά, αλλά το πράγμα δεν τραβούσε άλλο. Υπήρχε αυτό το διάχυτο συναίσθημα ότι υπήρχαν στην Ελλάδα άνθρωποι που πλούτιζαν πολύ κατά τη διάρκεια της κρίσης ενώ την ίδια στιγμή ο λαός φτώχαινε. Επομένως, ο ΣΥΡΙΖΑ τους φάνηκε σαν ένα είδος κυβέρνησης τελευταίας ευκαιρίας.»

11:12- 11:53 «Στην αρχή, τον πρώτο καιρό, δεν μιλούσαμε σχεδόν καθόλου, χρειάστηκαν τρία Γιούρογκρουπ για να φτάσουμε σε ένα συμβιβασμό στις 20 Φεβρουαρίου, ένα είδος οδικού χάρτη, ο οποίος λέει ότι για διάστημα ενάμιση μήνα περίπου, μέχρι το τέλος Απριλίου, ολοκληρώνουμε το παλιό πρόγραμμα και παράλληλα προετοιμάζουμε το νέο πρόγραμμα. Για εμάς στην Κομισιόν επρόκειτο ήδη για ένα τρίτο πρόγραμμα, οι Έλληνες αρνούσαν να το πουν

έτσι γιατί ήθελαν να βγουν από το σύστημα της Τρόικας κλπ. κλπ. Όμως αμέσως, αμέσως, το είπα αυτό σε μία συνεδρίαση της Κομισιόν, όπου ήταν και ο αντιπρόεδρος Ντομπρόβσκις, με αυτούς τους τύπους θα είναι κόλαση μέχρι το τέλος.»

12:31- 13:26 «Πιστεύω ότι στο τέλος πρέπει να το προσωποποιήσουμε, γιατί έχει μια προσωπικότητα, είναι πολύ ιδιαίτερος. Την ίδια στιγμή σκέφτομαι ότι ίσως δεν πρέπει να το προσωποποιήσουμε, γιατί είμαι πεπεισμένος ότι υπήρχε ένα καλά στημένο παιχνίδι ρόλων μεταξύ του Βαρουφάκη και του Τσίπρα. Κρατώ από αυτό μια ανάμνηση ενός ανθρώπου που μου μιλούσε για ένα σύμπαν που υπήρχε στο μυαλό του, αλλά που δεν ήταν βέβαια το ευρωπαϊκό σύμπαν. Και μου εξέθετε την κεϋνσιανή θεωρία της μεγάλης ανάκαμψης, και ότι το πρόβλημα είναι κυρίως η ανάπτυξη, μόλις έρθει η ανάπτυξη υπάρχουν συνταγές, τις ακολουθείς, τα ελλείμματα πέφτουν κλπ. Του λέω "Είναι πολύ συμπαθητικά αυτά που μου λες, αλλά αν ήμασταν η δυο μας σε μια αίθουσα γεμάτη καπνούς όπου γίνεται το συνέδριο ενός αριστερού ή ακροαριστερού κόμματος, θα κατορθώναμε να κάνουμε μια σύνθεση. Αλλά θα δεις: ο Βόλφγκανγκ Σόιμπλε δεν είναι αριστερός, δεν καπνίζει και δεν είναι ο τύπος του ανθρώπου που θα τον φέρεις βόλτα με τέτοια πράγματα".»

13:39- 14:11 «Υπήρξαν πολλές φάσεις. Υπήρξε μια φάση, κάποιοι μήνες, μέχρι το Γιούρογκρουπ στη Ρίγα, που ήταν μια δραματική στιγμή, με πολλή ένταση, ένταση σκηνοθετημένη από το Βαρουφάκη, στην οποία απάντησε ο Σόιμπλε, και οι δυο τους τελικά είχαν ένα παράλληλο παιχνίδι ρόλων, ο ένας προκαλούσε, ο άλλος έλεγε "βλέπετε, δεν μπορούμε να συζητήσουμε με αυτόν τύπο, ο Βαρουφάκης είναι η ζωντανή απόδειξη ότι η Ελλάδα, όπως είναι αυτή τη στιγμή, δεν έχει θέση στην Ευρωζώνη, τουλάχιστον με νόμιμο τρόπο". Ήταν επομένως μια αληθινή σύγκρουση και τη στιγμή εκείνη ήμασταν στο χείλος της ρήξης.»

14:34- 15:43 «Ο Βαρουφάκης ήταν ο άνθρωπος που δεν έπρεπε να διαπραγματεύεται, που δεν ήθελε να διαπραγματεύεται, και σε καμία, σε καμία στιγμή στα Γιούρογκρουπ, και νομίζω ότι έγιναν δεκαεφτά Γιούρογκρουπ από το Φλέβάρη- δεκαεφτά και εφτά τον τελευταίο μήνα!- εν πάση περιπτώσει, πιστεύω ότι ο Βαρουφάκης ήταν εκεί για να παίζει με το χρόνο, για την ακρίβεια για να μην προχωράει. Και υπήρχαν οδηγίες για να το κάνει αυτό, δεν αποφάσιζε ποτέ, έβγαινε συνεχώς από την αίθουσα για να τηλεφωνήσει στον Πρωθυπουργό του...Πρέπει λοιπόν από τη μια να διηγηθούμε αυτή την ιστορία με το Βαρουφάκη, γιατί είναι αστείο, είναι γραφικό, υπάρχουν ευτράπελες ιστορίες. Και το να μην τον βλέπει κανείς σαν στοιχείο του συστήματος, σημαίνει να δίνει υπερβολικά μεγάλη σημασία στην προσωπικότητά του, σημαίνει να μην καταλάβει αυτό που ήταν στην πραγματικότητα, κατά τη γνώμη μου, μια αληθινή στρατηγική, προμελετημένη, που λειτούργησε όμως, μέχρι τη στιγμή που ένα μικρό στοιχείο έκανε να γείρει εντελώς σε διαφορετική κατεύθυνση ο μηχανισμός. Κατά βάθος, οι Έλληνες ήθελαν να μας πάνε κάπου, κάπου θα ήταν ένα μέρος, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ή το συμβούλιο της ευρωζώνης, και υπήρχε μία στρατηγική, να αποφεύγουμε δηλαδή να πολυμιλάμε για θέματα δημοσιονομικής πειθαρχίας για να στραφούμε στο θέμα του χρέους.»

20:54- 22:38 «Κρίνοντας με βάση τη σχετική αδράνεια της μεταρρύθμισης, ο Τσίπρας είναι μεταρρυθμιστής. Υπάρχουν δύο παράγοντες. Πρώτα-πρώτα, πρόκειται για ανθρώπους που δεν έχουν κυβερνήσει ποτέ. Ποτέ. Και μάλιστα με μια διοίκηση η οποία παραδοσιακά είναι ανεπαρκής και όχι απαραίτητα πιστή στην εκάστοτε κυβέρνηση, αφού πιστεύει σε άλλες ιδέες, αυτές που επικρατούσαν όταν είχε προσληφθεί. Άρα, δεν δεν θέλουν να το κάνουν- δηλαδή δεν συμβαδίζει με το πνεύμα τους- αλλά ούτε και μπορούν να το κάνουν. Έχασαν πολύ χρόνο και επίσης όλη τους η ενέργεια είχε στραφεί στις διαπραγματεύσεις στις Βρυξέλλες, ελάχιστα στο εσωτερικό τελικά. Και γι'αυτό ψήφισαν υπερβολικά λίγα νομοσχέδια όλους αυτούς τους μήνες, πραγματικά ελάχιστα, εκπληκτικά, εκπληκτικά λίγα νομοσχέδια. Δεν υπήρξε δράση τέτοιας φύσεως και πιστεύω ότι ένα από τα στοιχήματα είναι η οικοδόμηση ενός κράτους δικαίου, μιας διοίκησης και μιας φορολογικής διοίκησης. Έπειτα

πρόκειται για μια ελληνική κυβέρνηση, και υπάρχουν πτυχές πολύ πραγματιστικές. Ο Υπουργός Άμυνας δεν είναι μέλος του ΣΥΡΙΖΑ, είναι ο αρχηγός του ακροδεξιού κόμματος που έχει συμμαχήσει με το ΣΥΡΙΖΑ, υπερεθνικιστής, και είναι φανερό ότι το τίμημα της συμμαχίας με το ΣΥΡΙΖΑ για αυτόν είναι να μείνει άθικτος ο προϋπολογισμός του Υπουργείου Άμυνας. Οι εφοπλιστές: εδώ είναι λίγο πιο περίπλοκη η περίπτωση. Υπάρχει από καιρό η επιθυμία Ελλήνων οικονομικών παραγόντων να συνεχίσουν να επενδύουν στην ελληνική οικονομία, παρόλο που η βάση τους κατά μεγάλο μέρος έχει μεταφερθεί στο εξωτερικό. Αλλά κατά τις 25 ώρες της συζήτησης με τον κ. Τσίπρα, ήμασταν εμείς, ήταν ο Ζαν-Κλοντ Γιούνκερ που επέμεινε πολύ να μιλήσουμε για τη φορολόγηση των εφοπλιστών. Και έβλεπα απέναντί μου τον κ. Τσίπρα, τους διπλανούς του, εξαιρετικά κουμπωμένους, επιφυλακτικούς. Και κάποια στιγμή, αργά το βράδυ, ο Ζαν-Κλοντ στρέφεται προς το μέρος μου και μου λέει "ευτυχώς που είμαστε εδώ για να βοηθήσουμε να επικρατήσουν οι σοσιαλιστικές ιδέες".»

23:39- 23:53 « Πιστεύω ότι μία από τις αρετές των μελών του ΣΥΡΙΖΑ είναι ότι δεν είναι διεφθαρμένοι, όπως είναι άλλοι ενδεχομένως. Δεν είναι διεφθαρμένοι, αλλά δεν είναι ούτε και επαναστάτες. Δεν δείχνονται διόλου επαναστάτες, όταν είναι να αγγίξουν τις ελληνικές πολιτικές και κρατικές δομές. Κοινωνιολογικά λοιπόν δεν είναι επαναστάτες. »

24:54- 25:12 «Θέλουν να μας φτάσουν στο τέλος του Ιουνίου, όπου μπροστά στο ρολόι ελπίζουν ότι το grexit θα προκαλέσει αρκετό φόβο ώστε να τους κάνουμε παραχωρήσεις. Παραχρήσεις ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά το χρέος και κάποιες μόνο μεγάλες μεταρρυθμίσεις από την πλευρά τους, κάποιες εμβληματικές μεταρρυθμίσεις. Αυτή ήταν τελικά η στρατηγική που είχαν στο μυαλό τους. Και ο Βαρουφάκης ήταν ο άνθρωπος που ήταν εκεί για να μην διαπραγματεύεται.»

26:15- 26:26 «Είναι αλήθεια ότι στα τέλη Ιουνίου είμαστε πολύ κοντά σε συμφωνία. Εκείνη τη στιγμή δεν είναι πια ο Βαρουφάκης που συζητά, δεν διαπραγματεύτηκε ποτέ. Ποτέ. Είναι ο Πρωθυπουργός Τσίπρας, που έρχεται στι Βρυξέλλες.»

27:03- 27:52 «Περάσαμε 24 ώρες κλεισμένοι σε ένα δωμάτιο και εκεί βρήκαμε μια άλλη ευκαιρία. Εγώ πιστεύω ότι ο ίδιος ο Αλέξης Τσίπρας ήταν διαθέσιμος να διαπραγματευτεί, αλλά κάθε φορά υπήρχε αυτός ο Παππάς που έλεγε "όχι κ'. Πρωθυπουργέ, δεν μπορείτε να διαπραγματευτείτε πάνω σε αυτή τη βάση" και ο Τσίπρας επέστρεφε και έλεγε "δεν μπορώ να διαπραγματευθώ με αυτή τη βάση". Και έτσι, ήμασταν πολύ κοντά, πολύ κοντά, αλλά ταυτόχρονα δεν είχαμε και συμφωνία, δεν ήμασταν ακριβώς σε συμφωνία. Όμως η απόσταση μεταξύ μας ήταν πολύ μικρή. Τελικά, η διαφορά με τους θεσμούς, όπως τους λέει η ελληνική κυβέρνηση, εκείνη τη στιγμή δεν ήταν παρά μερικές εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ, για να τελειώσει το δεύτερο πρόγραμμα. Και γι'αυτό υπήρχε μια ελπίδα ότι το Γιούρογκρουπ του Σαββάτου θα ήταν το Γιούρογκρουπ που θα έπαιρνε απόφαση. Αλλά να που στο μεταξύ ο Αλέξης Τσίπρας αναποδογυρίζει το τραπέζι, προκαλεί το δημοψήφισμα, κάτι που μετέτρεψε αυτό το Γιούρογκρουπ σε μια παγερή, τρομερή στιγμή.»

27:59- 28:07 «Το δημοψήφισμα ήταν περίπου σαν ένα πλήγμα στην εύθραυστη εμπιστοσύνη την οποία προσπαθούσαν να χτίσουν τα κράτη-μέλη, οι πιστωτές και οι θεσμοί.»

29:35- 30:19 «Αυτό που μου έκανε πραγματικά εντύπωση ήταν η αντίδραση του Ζαν-Κλοντ Γιούνκερ. Το θεώρησε προσωπική προδοσία. Άλλωστε, κατά βάθος, τι είχε κάνει η Κομισιόν από την αρχή, ποιος ήταν ο ρόλος της; Και ο ρόλος του Γιούνκερ, ως επικεφαλής του θεσμού αυτού, ποιος ήταν; Ποιος ήταν ο ρόλος μου ως εκπροσώπου του Γιούρογκρουπ; Ουσιαστικά ήταν ο ρόλος ενός έντιμου μεσολαβητή. Εμείς δεν είμαστε πιστωτές. Δεν έχουμε την εξουσία λήψης αποφάσεων. Είμαστε ένας θεσμός που θα καλείται να

επιβεβαιώσει, να βοηθήσει, να φέρει τους ανθρώπους πιο κοντά. Γι'αυτό και ό,τι έγινε ήταν ένα πλήγμα της εμπιστοσύνης του Ζαν-Κλοντ Γιούνκερ. Και αυτό τον οδήγησε στο να πάρει δημόσια θέση, πολύ ισχυρή θέση μάλιστα υπέρ του ΝΑΙ, την επομένη της ανακοίνωσης. Πιστεύω, ειλικρινά, πως η απόφαση του αυτή είχε και συναισθηματική διάσταση. Είναι πολιτικός, αλλά και έχει και συναισθήματα. Εξού και το αίσθημα προδοσίας που βίωσε.»

36:11- 36:35 «Εγώ δεν πίστευα ποτέ, ούτε για ένα δευτερόλεπτο, πως θα μπορούσε να συμβεί το λεγόμενο Grexit, η έξοδος της Ελλάδας από το ευρώ. Ποτέ. Πάντα πίστευα πως στο τέλος θα υπήρχε μια συμφωνία. Αναρωτιόμουν απλά για το ποια θα ήταν η βάση στην οποία θα υπήρχε η συμφωνία. Τελικά θα επικρατούσε η ελληνική πλευρά, θεωρώντας πως οι “άλλοι” δεν μπορούν να επωμιστούν το κόστος της εξόδου της χώρας από το ευρώ, ή θα ήταν η Ελλάδα αυτή που θα χρειαστεί να υποχωρήσει, γιατί θα ήταν υψηλό το τίμημα της αποχώρησης;»

46:17- 46:34 «Είναι μια πολιτική νίκη για τον Αλέξη Τσίπρα, στην Ελλάδα. Γιατί ο Αλέξης Τσίπρας έτσι έγινε ο ηγέτης. Γιατί δεν ξέρω αν μέχρι πριν ήταν τόσο ξεκάθαρο, μέσα στον ΣΥΡΙΖΑ και στο συνασπισμό του. Χρειαζόταν να ξεφορτωθεί μια πτέρυγα, να ξεφορτωθεί τον ίδιο τον κύριο Βαρουφάκη, πράγμα το οποίο έπραξε την επομένη της νίκης του. Αυτό του έδωσε πολιτική δύναμη.»

47:56- 48:19 «Ναι, αλλά οι άλλοι δεν το χώνεψαν ποτέ. Δεν του το συγχώρεσαν. Είπαν πως δεν τον εμπιστεύονται πια και ότι δεν μπορεί να συναφθεί συμφωνία, υπό αυτούς τους όρους. Η εβδομάδα που ακολούθησε είναι η εβδομάδα κατά την οποία οι πιστωτές, οι θεσμοί γυρνούν και λένε στον Αλέξη Τσίπρα “Ορίστε. Έκανες το δημοψήφισμά σου. Και τώρα;”. Τώρα πρέπει να υπάρξει συμφωνία. Αν θέλεις μια συμφωνία, η συμφωνία θα είναι στη δική μας βάση.»

50:22- 50:49 «Είναι αλήθεια ότι ο κύριος Τσίπρας και ο κύριος Βαρουφάκης, κατά κάποιον τρόπο το έπαιξαν σκληροί στη Γερμανία. Σ'αυτούς που έλεγαν “Δεν μπορούμε να εμπιστευτούμε αυτούς τους ανθρώπους, γιατί δεν είναι σοβαροί, θα πάμε να τους ζητήσουμε ένα πρόγραμμα, που θα είναι εξαιρετικά ελεγχόμενο, με όρους εξαιρετικά δύσκολους. Με ένα πλαίσιο μεταρρυθμίσεων, που θα ήταν εξαιρετικά δύσκολο να υλοποιηθούν”.»

51:09- 51:57 «Πιστεύω πως ούτε και ο ίδιος ο Βόλφγκανγκ Σόιμπλε, αντίθετα με το τι πιστεύει πολύς κόσμος, επιθυμούσε την έξοδο της Ελλάδας από την ευρωζώνη. Δεν το πιστεύω. Πιστεύω πως ο ίδιος είχε μετρήσει και αξιολογήσει το κόστος που θα είχε ένα τέτοιο ενδεχόμενο. Αντιθέτως, έλεγε πως αν η Ελλάδα αποφασίσει να μείνει στην ευρωζώνη, θα πρέπει να το πράξει σεβόμενη τους όρους και τις προϋποθέσεις που σέβεται το κάθε μέλος της ευρωζώνης. Στην πραγματικότητα, λοιπόν, η Ελλάδα θα πρέπει να αποδεχτεί τις αρχές, όλες την πειθαρχία, της ευρωζώνης. Κυρίως με μια κυβέρνηση ... ιδιαίτερα αριστερή, ετερόδοξη. Επομένως, η θέση του ήταν να τεθεί το Grexit, για να αναδιπλωθεί ο Τσίπρας. Πιστεύω πως αυτός ήταν ο στόχος του στην πραγματικότητα. Αυτό πέτυχε, με το τακτικό όπλο του Grexit στα χέρια του. Το θέμα, όμως, είναι πως όταν επικαλείσαι το Grexit, κάτι δεν πάει καλά στα σίγουρα.»

52:08- 52:55 «Γνωρίζουμε πολύ καλά πως το χρέος, στα επίπεδα που είναι σήμερα, είναι πολύ δύσκολο να αποπληρωθεί. Ναι, αλλά! Είναι χρέος και προς τα κράτη-μέλη, που είναι κατά μεγάλο μέρος πιστωτές. Και χρέος προς τα μέλη σημαίνει χρέη προς τους πολίτες. Κυκλοφορεί ένα εκτιμώμενο χρέος, το οποίο μάλιστα δεν είναι παραπλανητικό, ότι είναι ένα χρέος της τάξεως των 1.000 ευρώ ανά Γάλλο πολίτη. Μπορεί από μόνο του το ποσό αυτό να μην σημαίνει κάτι, γιατί είναι μέχρι το 2040, δεν είναι 1000 ευρώ που πρέπει να πληρωθούν αύριο το πρωί. Ωστόσο, και πάλι, είναι ενδεικτικό. Έτσι, δεν υπάρχει το ενδεχόμενο του κουρέματος (haircut). Κάτι τέτοιο δεν είναι στο τραπέζι. Θα πρέπει να το συνειδητοποιήσουμε. Ούτε ένα κράτος-μέλος δεν είναι έτοιμο για κάτι τέτοιο. Ωστόσο, γνωρίζοντας πως αυτό το χρέος πρέπει

να ελαφρυνθεί, μέσω της επιμήκυνσής του σε βάθος χρόνου, η ελάφρυνση είναι κάτι το οποίο επεξεργαζόμαστε. Αλλά, με μια προϋπόθεση: τις μεταρρυθμίσεις.»

55:06- 56:15 «Κατά βάθος, η συμφωνία είναι πολύ απαιτητική για όλους. Είναι πολύ απαιτητική ιδίως για τους Έλληνες. Είναι δύσκολο να εφαρμοστούν αυτές οι μεταρρυθμίσεις, αλλά θα πρέπει να εφαρμοστούν, όπως και να έχει. Είναι όμως απαιτητική και για τους πιστωτές, γιατί 82 δισεκατομμύρια ευρώ, είναι μεταξύ 2 και 5 φορές περισσότερα, σε σχέση με το κόστος που θα είχαμε σε περίπτωση που είχαμε χειριστεί την κατάσταση διαφορετικά στο ξεκίνημα, δηλαδή στην αρχή της κυβέρνησης Τσίπρα. Το πραγματικό ερώτημα για εμένα είναι εάν το κόστος αυτό είναι βιώσιμο. Αν θα επιτρέψει στην Ελλάδα να επιστρέψει στην ανάπτυξη, τις επενδύσεις, την ανταγωνιστικότητα. Κατά την γνώμη μου, πρόκειται για μια οικονομία μικρών διαστάσεων, αντιστοιχεί μόλις στο 2% του ΑΕΠ της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ελληνική οικονομία είναι πολύ ευέλικτη. Μπορεί να ανέβει απότομα και να πέσει απότομα. Στις προβλέψεις μου, όταν ήρθα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, είχα παρουσιάσει τις προβλέψεις για τον χειμώνα, στις 4 Νοεμβρίου, την επομένη της συγκρότησης της Επιτροπής, μιλούσαμε για ανάπτυξη της τάξεως του 3% για την Ελλάδα το 2015. Με αυτούς τους εφτά μήνες αβεβαιότητας, τα παραπάνω περιστατικά, αλλά και την απραξία, φτάσαμε στο -3%. Πιστεύω πως η Ελλάδα μπορεί να ανακάμψει από το επόμενο έτος, με την προϋπόθεση να αποκατασταθεί η εμπιστοσύνη.»